

אועד לכם האמור כאן, אינו אמור על המזבח אלא על אה"מ הנזכר במקרא ע"כ. ומקורו הוא בצרייתא דמלכות המשכן (פי"ד, ג) מהיכן הייתה שכינה מדברת עם משה ר' נתן אומר מעם מזבח הקטורת שנא' ונחת אוחו לפני הפרוכת וגו' אשר אועד לך שמה, רש"י אומר מאלל מזבח הקטרת וכו' תלמידו של ר"י אומר מאלל מזבח העולה ע"כ. והנה בפשטות משמע דפליגי על מקום השכינה בעת דברה עם משה, אבל זה ל"ע, שהרי מפורש צ"י חרומה ודברתי אתך מעל הכפורת, שהדיבור יולא מבין הכרובים, ולא שייך פלוגתא בזה, וע"כ ל"ל שכו"ע סברי שהקול יולא מן הכפורת, ופלוגתאם היא רק במקום עמידתו של משה בעת דברו עמו, ולפי"ז מש"כ רש"י שם בסוף דבריו וז"ל, וי"א מעל הכפורת כמו שנא' ודברתי אתך מעל הכפורת, בהכרח ל"ל דרש"י ס"ל שהני שיעות סברי שמשה נכנס לקדש הקדשים עד לפני הכפורת, וע"ש צביאור "דעת".

- 3 -

והנה ידידי הרב יעקב שפירא שליט"א הסתפק בהא דכתב הרמב"ם צ"י מהל' יסודי התורה ה"ו כל הנביאים חין מחנכים בכל עת שיראו, משה רבינו אינו כן אלא וכו' מחנכא בכל עת שנא' עמדו ואשמעה מה יאמר ד' לכם ע"כ. אם הוי דוקא מאוב"מ, שדיבור מאוב"מ הוא חנאי בגוף הנבואה עלמה לזווי אל בני ישראל, או"ד דהיכי דהשי"ת מסר סדר הפרשיות, הוי סדר דנבואה דנא' באוב"מ, אבל אה"נ שייך נבואה על המקום אפי' חוץ לאוב"מ כמו צ"י פסח שני שנא' עמדו ואשמעה מה

יאמר ד' לכם. וע' באבן עזרא, ומחוקקי יהודה, ומשך חכמה פ' צהלותך (ט, ח) שם. ומרן הג"ר מאיר הלוי שליט"א הראה הרמב"ם בפיהמ"ש סנהדרין פ' חלק ביסוד השביעי דכתב וז"ל, והענין הרביעי כי כל הנביאים לא חנוח עליהם רוח הנבואה צרונים אלא צרנון השם ית' וכו' ומשה רבינו ע"ה בכל עת שיראה אומר עמדו ואשמעה מה יאמר ד' לכם. ונא' (ויקרא טז, ז) דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת אל הקודש, אמרו חכמינו ז"ל (תור"כ) אהרן בכל יבוא ואין משה בכל יבוא ע"כ. ולכאורה ציאור הראי' של הרמב"ם הוא, דאם משה הוא כשאר נביאים, והוי ספק אם הדיבור נענה אליו, אז גם משה ה"י בכל יבוא כמו אהרן, ואינו יכול לבוא בכל עת שיראה, אבל השתא שמשה שואל בכל עת שיראה ונענה, משו"כ אינו בכל יבוא, ויכול לבוא בכל עת שיראה. הרי לכאורה דבכל פעם הדיבור אל משה ה"י מאוב"מ ודוק. וע' צנפנא החיים שער ג' פרק י"ד דכתב וז"ל ולזאת ה"י משה רבינו ע"ה מוכן כל רגע לנבואה, כמו שאמר (במדבר ט, ח) "עמדו ואשמעה" וכו', וכמו שאמרו רז"ל, וכן ה"י משיג נבואתו בכל המקומות באיזה מקום שיהי, בהשואה גמורה בלא שום חלוק כלל עכ"ל, ודוק.

- 2 -

והנה כתב הרמב"ן בהמשך דבריו וז"ל, ורבותינו אמרו (ת"כ כאן) כי לכל הדברות ולכל האמירות ולכל הלוויים קדמה קריאה, כלומר שיאמר אליו משה ויאמר הנני, וזה דרך חבה וזרז למשה ע"כ. ומב' דהקריאה מלתא דחבה וזרז.